

R E C E N Z J A
Rozprawy doktorskiej Pani mgr Marty Kozłowskiej
Na temat:
System bezpieczeństwa wymiany informacji
organizacji publicznej na przykładzie
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Szczytnikach
opracowanej pod kierunkiem naukowym
Pana prof. dr. hab. inż. **Jaroslawa WOŁEJSZO**

Zgodnie z założeniami przedstawionymi przez A. Masłowa w postaci piramidy potrzeb, bezpieczeństwo jest jedną z najbardziej podstawowych z nich. Rozwój technologiczny i przyspieszenie procesów globalizacji w odniesieniu do informatyzacji prowadzi do wzrostu znaczenia bezpieczeństwa informacyjnego. Nowoczesne technologie i postęp techniczny zdecydowanie zwiększają tak liczbę jak i częstotliwość występowania zagrożeń dla tego typu bezpieczeństwa. Rosnąca odpowiedzialność w zakresie realizacji coraz większej liczby zadań postawionych przed administracją krajową jest implikowane przez konieczność korzystania z nowoczesnych technologii także w tym sektorze.

Szybka ekspansja zainteresowaniem kwestiami bezpieczeństwa informacji wiąże się z potrzebą stałego dostosowywania funkcjonowania organizacji do zmieniających się wymagań wynikłych z nowych przepisów prawa starających się nadążać za rzeczywistymi zagrożeniami. Priorytetem jest zapewnienie odpowiedniego poziomu bezpieczeństwa wszystkim grupom interesariuszy.

Niestety zwiększenie wymogów, jeśli chodzi o zbieranie i przetwarzanie danych nie jest w stanie zapewnić większego poziomu bezpieczeństwa dla wymiany informacji, gdyż czynnikiem największego ryzyka jest zaangażowanie człowieka. Tego typu zjawisko wymaga podjęcia kompleksowych działań mających na celu zapobieganie i walkę z zagrożeniami czy zmniejszenie ich skutków, o ile nie jest możliwe powstrzymanie ich zmaterializowania się. Organy, w których kompetencjach leży realizacja zadań publicznych, podążając z duchem czasu i ogólnymi trendami korzystają z wielu systemów teleinformatycznych o różnym stopniu kompleksowości. Tak

instytucje na szczeblu rządowym, jak i samorządowym przetwarzają wiele rodzajów informacji obejmujących praktycznie dane dotyczące wielu aspektów życia jednostki.

Prawidłowe i efektywne wykonywanie swoich obowiązków przez jednostki samorządu terytorialnego wiąże się z pozyskiwaniem i przetwarzaniem relewantnych zbiorów danych. Ma to zastosowanie również do gminnych ośrodków pomocy społecznej, które mają zgodnie z prawem status gminnych jednostek organizacyjnych, ale nie są jednocześnie organami gminy. Tak szeroki zakres dostępu do informacji oraz wcześniej wspomniane tendencje do wprowadzania nowych technologii, w szczególności, cyfryzacji i informatyzacji prowadzi do znacznego i szybkiego wzrostu znaczenia systemów informacyjnych instytucji publicznych, co z kolei uzasadnia potrzebę podjęcia i przeprowadzenia badań związanych z systemem zarządzania bezpieczeństwem informacji.

Zgodnie narzuconymi przez regulacje prawne z wymogami określającymi ich zakres zadań, podmioty te przetwarzają także informacje niejawne oraz przechowują dane do celów archiwalnych. Reasumując, zapewnienie wysokiego poziomu bezpieczeństwa informacji w organizacyjnych jednostkach samorządu terytorialnego ma kluczowe znaczenie, co wynika z faktu, że podmioty jak ośrodki opieki społecznej wykonują szeroki katalog zadań dla społeczeństwa.

Wobec wcześniej wspomnianego zjawiska wzrostu, zainteresowanie budową i utrzymaniem systemów zarządzania bezpieczeństwem informacji ze strony organizacji pozwala odpowiednio przygotować się na problemy ich funkcjonowania wynikłe z braku dostępności i integralności lub utraty możliwości zapewnienia poufności danych. Pomimo faktu, że kwestie zapewnienia bezpieczeństwa informacji zawsze były kluczowe dla cywilizacji, aspekty dotyczące adekwatnej do potrzeb i wyzwań selekcji środków przy systemowej standaryzacji praktyk bezpieczeństwa informacji są obiektem szczególnego zainteresowania, co wiąże się z dynamicznym rozwojem technologicznym w ostatnim czasie (od lat 90' XX w.).

W kontekście powyższego, podjęcie prowadzenia badań nad systemem bezpieczeństwa wymiany informacji organizacji publicznej na przykładzie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnikach należy uznać za przedsięwzięcie przekonujące oraz jak najbardziej interesujące poznawczo.

Przyznaję, że tematyka bezpieczeństwa informacji jest mi bliska i istnieje bardzo duża potrzeba odpowiedniego jej postrzegania nie tylko w sektorze prywatnym, ale przede wszystkim na polu działania administracji, właśnie ze względu na konieczność odpowiedzi na najbardziej podstawowe potrzeby interesariuszy, którzy reprezentują szczególnie potrzebującą grupę. Pragnę

wyrazić uznanie dla Doktorantki, że w odpowiednim czasie podjęła się przeprowadzenia badań w tej ważnej i bardzo rozwojowej tematyce.

1. OCENA MERYTORYCZNA

Koncentrując się na przeprowadzeniu oceny merytorycznej niniejszej rozprawy rozpatrzę kwestie dotyczące struktury oraz samej treści, gdzie Doktorantka zaprezentowała wiedzę niezbędną do rozwiązania tak kompleksowego problemu.

Struktura pracy wynika jednoznacznie z przyjętych przez Doktorantkę założeń precyzyjnie wyjaśnionych we "Wstępie" (s. 7-8). W szczególności, widoczna jest harmonia między częścią empiryczną i teoretyczną.

W odniesieniu do struktury dysertacji należy wyróżnić wstęp, cztery rozdziały, zakończenie, bibliografię, spis rysunków, spis tabel i załączników. Dodatkowo, dysertacja posiada załączniki w postaci kwestionariusza ankiety i arkusza obserwacji.

Warto zauważyć, że każdy z rozdziałów zwieńczony jest "Wnioskami", których sformułowanie nastąpiło w wyniku weryfikacji przyjętych hipotez. Świadczy to o strategicznym podejściu do stworzenia niniejszej dysertacji.

Rozdział I zatytułowany "Metodologia badań własnych", prezentuje przedmiot oraz cel badań. Zgodnie z wymogami sztuki Autorka zawarła tam problem badawczy, hipotezy robocze oraz hipotezy szczegółowe. Jednocześnie zaprezentowała ona wyselekcjonowany zestaw metod, technik i narzędzi badawczych. Co również jest kluczowe, w treści I rozdziału odniesiono się też do obszaru badań i scharakteryzowano próbę badawczą.

Treść II rozdziału - "System bezpieczeństwa informacji w organizacji – teoria problemu" zawiera wyjaśnienia kwestii kluczowych dla systemu bezpieczeństwa informacji w organizacji. Autorka zdecydowała się na przedstawienie definicji pojęć takich, jak "informacja", "bezpieczeństwo informacji" a także w szerszy sposób przedstawiła relewantne aspekty związane z nimi. W szczególności, znajduje się tam wyjaśnienie prawnych aspektów i wymogów w zakresie bezpieczeństwa informacji czy technicznych i organizacyjnych środków oddziałujących na bezpieczeństwo informacji w organizacji. Wreszcie, poruszono tak istotne kwestie, jak zarządzanie bezpieczeństwem informacyjnym w organizacji oraz ryzyko w zarządzaniu bezpieczeństwem informacyjnym, znaczenie przeprowadzania audytów i prawidłowe wdrażanie systemu zarządzania bezpieczeństwem informacyjnym.

III rozdział o tytule "Organizacja publiczna i jej otoczenie" koncentruje się na organizacjach publicznych, w szczególności zdefiniowano tam pojęcia "organizacja" i "organizacja publiczna", przedstawiono cechy charakterystyczne współczesnych organizacji publicznych a także

zaprezentowano ich cele i zasoby. W treści tego rozdziału scharakteryzowano również otoczenie organizacji publicznych oraz odniesiono się do aspektów strukturalnych organizacji. Co istotne, Autorka zdecydowała się też na kompleksowe wyjaśnienie, jak ukształtowana jest struktura ośrodka pomocy społecznej i jego otoczenia, jakie zadania i funkcje ustawodawca przewidział dla ośrodków pomocy społecznej a także, jak sformułowano katalog form usług realizowanych przez tego typu instytucje.

Rozdział czwarty pod tytułem: "Usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji" zawiera kompleksowa, ale w przystępny sposób przedstawioną analizę wyników badań przeprowadzonych przez Autorkę niniejszej rozprawy. Jest on kluczowy ze względu na fakt, że w dalszej jego części umieszczono pieczołowicie opracowaną autorską koncepcję usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji, gdzie uwzględniono tak generalne wymogi stawiane przez regulacje prawne, jak i czynniki jak - doświadczenie zawodowe Autorki, wyniki przeprowadzonych - analizy danych zebranych w trakcie prowadzonych badań czy analizy problemów badawczych i hipotez.

Jak już wcześniej wspomniano, Autorka do każdego rozdziału przygotowała wnioski będące wynikiem weryfikacji przyjętych hipotez.

Układ pracy jest prawidłowy. Kwestie metodologiczne zaprezentowano w rozdziale pierwszym, teoretyczne rozważania w dwóch rozdziałach (drugim i trzecim), a wyniki badań z interpretacjami oraz autorskie rekomendacje w ostatnim (czwartym). W moim przekonaniu odzwierciedla to całość podjętych problemów w odpowiednim układzie przyczynowo- skutkowym, *ergo* układ pracy jest w mojej opinii jak najbardziej trafny i zdecydowanie przekonujący poznawczo a dodatkowo przesądza o przystępności treści i świadczy o logicznym podejściu przy konstruowaniu rozprawy.

W dysertacji Doktorantka skoncentrowała swój wysiłek na najistotniejszych kwestiach dotyczących problematyki bezpieczeństwa wymiany informacji organizacji publicznej, dowodząc znacznych zdolności analitycznych i syntetycznych. Podstawową miarą Jej dokonań jest przystępne zaprezentowanie wyników przeprowadzonych badań, wynikających z nich wniosków oraz autorskiej koncepcji usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji.

W odniesieniu do tytułu dysertacji należy zauważyć, że jednoznacznie wyznaczono w nim obszar poznania, a co za tym idzie, tematyki do rozważań. Badania koncentrują się głównie na kwestiach z wybranego zakresie z uwzględnieniem całej gamy relewantnej problematyki.

Dobrze dobrana jest literatura (120 pozycji) tak w odniesieniu do rozdziału dt. bezpieczeństwa informacji (m. in. dzieła takich ekspertów jak: P. Sienkiewicz, L. Ciborowski, M. Strzoda, M. Hetmański, A. Becla, R. Zięba, P. Potejko, K. Liedel, W. Stallings, E. Nowak,

M. Nowak, S. Koziej, W. Flakiewicz, J. Janczak, P. Bączek, J. Łuczak), jak i do rozdziału dt. organizacji (m. in. dzieła takich ekspertów jak: S. Sirko, T. Kotarbiński, R.W. Griffin, J. Zieleniewski, J. Kisielnicki, C. Sikorski, A. Tomaszewski, M. Krzyżanowska, M. Sidor-Rządkowska, J. Bogdanienko, J. Zieleniewski, . Koźmiński, D. Jemieliak, B. Dolnicki, J. Zimmermann).

Należy podkreślić, że większość pozycji literaturowych ma już swoje lata, co jednoznacznie wskazuje na obecną potrzebę dalszej eksploracji tematyki bezpieczeństwa informacyjnego oraz kwestii związanych z organizacjami, w tym organizacjami samorządowymi.

Co do zasady omawiane kwestie zostały przedstawione przez Autorkę na odpowiednim poziomie szczegółowości. Raz jeszcze warto nadmienić, że bardzo dobrym rozwiązaniem jest, iż w końcu każdego rozdziału znajdują się wnioski i konstatacje ogólne podsumowujące podjęte kwestie, a w szczególności odniesienie się do metodologicznych aspektów rozprawy, do czego wrócę w dalszej części recenzji.

Rozpatrując całość kwestii merytorycznych daje się zauważyć powracanie do ryzyka dla bezpieczeństwa wynikającego z zaangażowania czynnika ludzkiego.

Wobec powyższego, w nawiązaniu do informacji przedstawionych przez Doktorantkę w całości dysertacji, a szczególnie na str. 67, 69 i 87 (gdzie pisała o szkoleniu) oraz w związku z faktem, że czynnik ludzki jest najsłabszym ogniwem, jeśli chodzi o bezpieczeństwo, także informacyjne (por. m.in. str. 151-154) proszę rozwinąć poruszone tezy i zaproponować w jaki sposób można ukształtować odpowiedni poziom świadomości zagrożeń dla bezpieczeństwa informacyjnego u pracownika, tak by potrafił on prawidłowo wdrażać w życie przekazaną podczas szkoleń wiedzę?

Na uwagę zasługuje również swoboda z jaką Doktorantka połączyła część literaturową, gdzie zobrazowała stan faktyczny wiedzy. z częścią badawczą. Autorka uwzględniła w dysertacji funkcjonujący system biorąc pod uwagę również podstawy merytoryczne jego funkcjonowania. Trud ten należy docenić, gdyż Doktorantka właściwie dobrała i omówiła decydujące dla funkcjonalności systemu elementy. Analiza stanu rzeczywistego jest nieodzownym elementem każdego procesu poznawczego. Taka analiza – sama w sobie – ma charakter krytyczny, ze względu na fakt, że pozwala na wyróżnienie, co w danym stanie faktycznym rzeczywiście funkcjonuje dobrze, a gdzie znajduje się pole do usprawnień. Autorka dokonywała prób takich analiz, gdzie wykazywała rzeczowe podejście do sytuacji przedstawiając swoje sądy i opinie.

Bardzo interesującą częścią pracy jest podrozdział "4.2. Koncepcja usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji", gdzie Doktorantka zawarła najważniejsze rekomendacje i wskazówki.

W nawiązaniu do treści części "4.2. Koncepcja usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji" proszę wyjaśnić po krótce, jak można byłoby wprowadzić rekomentowane przez Panią zmiany.

Niezwykle istotną rolę w funkcjonowaniu systemu bezpieczeństwa wymiany informacji organizacji publicznej ma ocena ryzyka, do czego Doktorantka odniosła się na stronach 54- 58. Ich charakter bowiem wpływa na treści kształcenia (doskonalenia, szkolenia). W moim przekonaniu kwestie te można byłoby rozwinąć, ze względu na ich kluczowe znaczenie.

Biorąc pod uwagę dociekania Doktorantki stwierdzam, że merytoryczną część rozprawy należy ocenić jako napisaną w interesujący i przystępny sposób. Po raz kolejny zauważę, że wyodrębnione w rozdziałach problemy kończą się konstruktywnymi wnioskami, które poprawnie bazują na wynikach badań i są odpowiednio skonstruowane. Dodatkowo prowadzenie analiz jest przekonujące i w zgodzie w wymogami logiki. Pozytywnie oceniając część merytoryczną rozprawy warto podkreślić, że na pierwszy plan wychodzi strategiczne jej rozplanowanie wraz z logicznym sposobem prezentacji konstruktów myślowych i konkretnym uzasadnianiem poszczególnych tez. Nieliczne błędy interpunkcyjne nie są istotne.

1. OCENA METODOLOGICZNA

Co do zasady, włączenie do treści dysertacji doktorskiej wyników badań naukowych świadczy bardzo pozytywnie o jej walorach i definitywnie stanowi wartość dodaną. Związanie badań *stricte* wytycznymi z części metodologicznej pracy pozwalają ocenić wartość poznawczą oraz umiejętności Doktorantki w zakresie prowadzenia badań zgodnie z wymogami metodologicznymi danej dyscypliny. Z uznaniem odnotowuję, że Autorka wykazała się w tym obszarze odpowiednim poziomem wiedzy, umiejętności i zaangażowania. W głównej mierze, problematyka procedury badań własnych została dobrze wyeksponowana w rozdziale pierwszym.

Dodatkowo, każdorazowo we "Wnioskach" do rozdziałów II i III dokonano uszczegółowienia założeń badawczych głównie przy wykorzystaniu metod teoretycznych, natomiast rozdział IV zawiera prezentację wyników poczynionych analiz i badań z użyciem również metod empirycznych. Gwoli podsumowania, w pracy zastosowano metody badawcze teoretyczne i empiryczne, gdzie pierwsze z nich pozwoliły na uzyskanie materiału badawczego zawartego w bibliografii, wyodrębnienie składników kluczowych w procesie badawczym, co w rezultacie zaowocowało porównaniem i syntezą wyodrębnionych elementów składowych w celu uzyskania materiału niezbędnego do kolejnych etapów badań. Zastosowane metody badawcze były

podstawą do zastosowania wniosków na poszczególnych etapach procesu badawczego. Jestem zdania, że jest to przekonujące i wskazane podejście do prowadzenia badań.

Doktorantka jednoznacznie określiła przedmiot badań: „(...) system bezpieczeństwa wymiany informacji organizacji publiczne.”. Tak określony przedmiot determinuje cele badań, a w konsekwencji również problemy i hipotezy badawcze. Doktorantka ograniczyła się do wytyczenia dwóch celów: poznawczego - "usprawnienie i identyfikacja zagrożeń obiegu informacji w organizacji publicznej" oraz utylitarnego - "opracowanie koncepcji systemu obiegu informacji w organizacji publicznej na przykładzie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Szczytnikach". Można uznać, że zostały one wytypowane w trafny sposób. Należy podkreślić, że oba cele są bardzo istotne a pierwszy z nich stanowił podstawę dalszej wprowadzenia w życie procedury badawczej zwięźczonej wypracowaniem wspomnianej koncepcji. W tego typu badaniach, z metodologicznego punktu widzenia cel utylitarny ma również duże znaczenie, chociaż w kontekście epistemologicznym jest jedynie konsekwencją przeprowadzonych badań.

Autorka poprawnie sformułowała główny problem badawczy, który wyraziła w formie pytania: "Jakie zmiany wprowadzić w systemie bezpieczeństwa wymiany informacji w organizacji publicznej, aby poprawić skuteczność obiegu informacji?" Dekompozycja problemu głównego do problemów szczegółowych została przeprowadzona bez zastrzeżeń. Kierując się kryterium merytorycznym pierwsze dwa problemy - odpowiednio: "1. Jak funkcjonuje system bezpieczeństwa wymiany informacji w teorii i praktyce?" i "2. Jak funkcjonuje system bezpieczeństwa wymiany informacji w organizacji publicznej na przykładzie ośrodka pomocy społecznej?" - zalicza się do problemów diagnostycznych, trzeci - "3. Jaka powinna być koncepcja systemu obiegu informacji w ośrodku pomocy społecznej, aby poprawić skuteczność jego funkcjonowania?" - jest typowym problemem optymalizacyjnym. Ze względu na charakter i zakres, tak pierwszy jak i drugi problem szczegółowy mają charakter diagnostyczno-wyjaśniający, wskazujący na konieczność wyjaśnienia związków między różnymi zmiennymi, a trzeci to problem praktyczny. Przy uwzględnieniu struktury problemu można wszystkim im przypisać charakter dopełniający czyli złożony. Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że z tego względu przynależą one do trudniejszej kategorii pytań, a samo wyrażenie ich w taki sposób świadczy o swobodzie Doktorantki w zakresie stosowania prawideł metodologicznych i przede wszystkim znajomości logicznej teorii pytań.

Hipotezy robocze są skonstruowane prawidłowo, jako że są ściśle powiązane z problemami. Logicznie rzecz biorąc, podobnie jak problemy, pierwsze dwie są hipotezami diagnostyczno-wyjaśniającymi, a trzecia spełnia warunki dla hipotezy heurystycznej. Zawierają one niezbędne zmienne, którymi Autorka dobrze operuje podczas prezentacji i analizy wyników badań. W rozdziałach drugim i trzecim Autorka koncentruje się głównie ale nie tylko na teoretycznych

metodach prowadzenia badań, jakkolwiek, w treści całej pracy Autorka zastosowała teoretyczne metody badawcze jak analiza, synteza, abstrahowanie, uogólnienie, porównanie, wnioskowanie (dedukcja, redukcja i analogia). W odniesieniu do metod empirycznych Doktorantka zastosowała obserwację przy użyciu narzędzia badawczego w postaci arkusza obserwacji - rzetelnego narzędzia do obserwacji procesów obiegu informacji w organizacji publicznej, przy którego wykorzystaniu Autorka kierowała się zasadami bezpośredniości, rzetelności, obiektywności, wnikliwości i należytej staranności.

Tak cel, jak i przedmiot badań przesądziły o wyborze metody sondażu diagnostycznego, która pełniła główną rolę w badaniach i została wykorzystana przez Doktorantkę do rozwiązania większości szczegółowych problemów badawczych, co z kolei umożliwiło przedstawienie wyników we wszystkich rozdziałach merytorycznych. Realizacja badań z wykorzystaniem niniejszej metody została wprowadzona w życie poprzez użycie techniki wywiadu eksperckiego oraz techniki ankiety. Jednocześnie technika ankiety sprawdziła się w dwóch wariantach: ankiety audytoryjnej i pocztowej przy wykorzystaniu narzędzia badawczego, jakim jest kwestionariusz ankiety. Wskutek takiego działania Doktorantka zebrała obszerny materiał empiryczny z zakresu wybranego problemu badawczego, który użyciu metod teoretycznych i dalszych empirycznych poddała obróbce i przedstawiła w ostatnim rozdziale.

Badania ilościowe zostały przygotowane i przeprowadzone bardzo starannie w oparciu o metodę sondażu diagnostycznego z techniką ankietowania i wywiadu eksperckiego. Dobór próby badawczej w aspekcie ilościowym należy uznać za właściwy. Podobnie, "bez zastrzeżeń" oceniam kwestionariusze ankiet i obserwacji zaprezentowane w załącznikach. Zostały one opracowane na bardzo dobrym poziomie.

Same wyniki badań wraz z analizą stanowią wartościowe poznawczo źródło wiedzy. Jednoznaczność predykatów pozwoliła na pełną ekspozycję zarówno określoności ilościowej, jak również jakościowej określoności przedmiotów badań. Autorka w interesujący i przystępny sposób zaprezentowała wyniki badań ilościowych. Informacje te są wyczerpujące, rzetelne i trafne, zatem w pełni wyczerpują wymogi stawiane procesowi klarownego porządkowania danych. Przy przeprowadzaniu procesu analizy uzyskanych danych i w konsekwencji przy generowania wniosków i uogólnień w badaniach tego rodzaju kluczowe jest wykrywanie związków, zależności i właściwych korelacji. W tej mierze Autorka wykazała ogromną staranność.

Dużą wartość poznawczą przedstawiają analizy jakościowe uzyskanych danych, a szczególnie ich interpretacja, która jest wyrazem logicznego procedowania i rozumowania Autorki w trakcie przygotowywania rozprawy. Wywody Autorki prowadzą zasadniczo do

konstruktywnych wniosków i wiążą się z właściwie uzasadnioną selekcją i uporządkowaniem zebranych danych.

W podejściu maksymalistycznym, przy uwzględnieniu celu użytecznego można byłoby oczekiwać określonego zdecydowanie bardziej rozbudowanego projektu "Koncepcji usprawnienia systemu bezpieczeństwa obiegu informacji". Można uznać, że w wyniku przeprowadzonych badań Doktorantka w zwartej formie katalogu określonych sugestii przedstawiła podstawową wersję powyższej koncepcji. Jednocześnie, zakres jest w zupełności wystarczający i może stanowić punkt wyjścia do dalszych badań.

Osiągnięcia powyższe są zdecydowanie wystarczającym argumentem do ocenienia pozytywnie aspektów metodologicznych niniejszej rozprawy.

2.WNIOSKI KOŃCOWE

Poddana recenzji rozprawa, mimo nielicznych niedopatrzeń, zawiera wiele pozytywnych walorów, do których odniosłam się powyżej. Została ona napisana w sposób staranny i przystępny, a stawiane tezy są nie tylko logiczne, ale wystarczająco uzasadnione.

Doktorantka oprócz wykazania się głęboką znajomością problematyki związanej z bezpieczeństwem informacji w organizacjach publicznych, ma także swobodę w wykorzystywaniu narzędzi metodologicznych. W dodatku przeprowadziła ona kompleksowe i interesujące badania jakościowe i ilościowe, co świadczy o posiadaniu umiejętności przygotowania i prowadzenia na należytych poziomie badań w naukach o bezpieczeństwie. Przygotowanie dysertacji jest dowodem, że Autorka ma umiejętność właściwego interpretowania faktów i budowania koncepcji, co przesądza o wysokim stopniu kreatywności.

Biorąc pod uwagę powyższe, rozprawę doktorską Pani mgr Marty Kozłowskiej oceniam pozytywnie.

Tym samym stwierdzam, że niniejsza praca spełnia warunki określone w art. 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce* (Dz. U. z 2021 r. poz. 478). Stawiam zatem wniosek o dalsze procedowanie przewodu doktorskiego i dopuszczenie Pani mgr Marty Kozłowskiej do publicznej obrony recenzowanej rozprawy przed Radą Dyscypliny Nauk o Bezpieczeństwie Akademii Kaliskiej.

.....